Zaterdag, 23 Januari 1943 — DAGBLAD — 60ste Jaargang. No. 3808

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
f 1.50 per maand [Aruba f 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers f 0.10.

Adm.: Tel., 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Union Jack boven Tripoli.

Duitse aanvallen in Tunis teruggeslagen.

De R.A.F. doet dag en nacht aanvallen op Europa.

Russen nemen Salsk en andere belangrijke plaatsen.

Grote druk op Argentinië ter verbreking van betrekkingen met de As.

Verenigde Naties zoeken een gecoördineerde strategie.

DUITSE ZENDERS UIT DE AETHER.

De Duitse radio-zenders van Berlijn, Koenigsberg, Leipzig, Stuttgart en Luxemburg verdwenen des avonds om 19.15 uur uit de aether. Dit geeft gewoonlijk te kennen, dat aanvallende vliegtuigen zich bevinden boven het gebied waar de uitzendingen worden gestaakt (Londen, (AP) 22.1).

UITGEBREIDE LUCHTOPERATIES BOVEN FRANKRIJK.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit:

„Offensieve operaties op grote schaal werden vroeg in de namiddag uitgevoerd boven Noord-Frankrijk en België. Vliegtuigen van het Bommenwerperscommando bombardeerden de olie-installaties te Terneuzen nabij Gent en vijandelijke vliegvelden te Maupertus op het schiereiland van Cherbourg, Abbeville en Saint Omer.

Vele escaders van Royal Airforce, Noordamerikaanse en Geallieerde gevechtsvliegtuigen namen deel aan de aanvallen, alsmede het escorteren en dekken der bommenwerpers. Zij vernietigden 7 vijandelijke gevechtsvliegtuigen in luchtgevechten. 4 Bommenwerpers en 6 gevechtsvliegtuigen worden vermist van deze operaties.

Kort na het middaguur vielen torpedo-dragende Hampden-vliegtuigen van de Koninklijke Australische luchtmacht, die opereren met het Kustcommando, een vijandelijk voorraadschip aan nabij Stavanger en brachten het tot zinken" (Londen, (AP) 22.1).

AANVAL OP DUITSLAND.

Voor de tweede achtereenvolgende nacht vielen Britse bommenwerpers in de nacht het Westelijk deel van Duitsland aan, dat het grote industriële Ruhrgebied omvat met zulke belangrijke centra als Duesseldorf, Essen, Duisburg, Keulen en Frankfurt.

Het eerste nieuws van de aanval kwam van Radio-Berlijn, welke zeide, dat verspreide bombardementen slachtoffers onder de burgers en schade aan particuliere eigendommen veroorzaakt hebben. De Royal Force is deze maand reeds in 12 vorige nachten boven Duitsland geweest, waarbij o.a. de hevige aanvallen op Berlijn van Zaterdag en Zondag. Duitse vliegtuigen sloegen terug en bombardeerden verschillende plaatsen in het Noord-Oosten en Zuiden van Engeland, doch de aanvallen hadden niet op grote schaal plaats, terwijl naar verluidt werd lichte schade en weinig slachtoffers veroorzaakt werden (Londen, (AP) 23.1).

11 TSJECHEN TER DOOD VEROORDEELD.

Het Tsjechische Persbureau in Londen maakte bekend, dat volgens officiële bekendmaking in Praag 11 Tsjechen ter dood werden veroordeeld door het Duitse gerechtshof. Onder de veroordeelden bevindt zich een persoon, die voor de Britten tegen betaling diensten verrichtte. Drie andere personen werden ter dood veroordeeld op beschuldiging dezen man onderdak te hebben verleend (Londen, (AP) 22.1).

EEN AANVAL VAN DE VLOOT OP TRIPOLI.

De Britse Admiraliteit gaf het volgende communiqué uit:

„Succesrijke operaties door onze lichte kuststrijdkrachten in de nacht van Dinsdag laatstleden nabij Tripoli hadden tot resultaat, dat een duikboot tot zinken werd gebracht. Terwijl de schepen de haven naderden kort vóór middernacht, werd een duikboot aan de oppervlakte waargenomen gesleept door drie sleepboten. De sleepboten wierpen het touw af en lieten de duikboot aan haar lot over. Deze werd ogenblikkelijk vernietigd. Een der sleepboten werd in brand gezet. Het lot van de andere, die herhaaldelijk getroffen werd, kon niet vastgesteld worden in de duisternis, terwijl onze lichte strijdkrachten voort voeren om de aanval op de havenwerken uit te voeren. Tijdens de serie van geslaagde aanvallen kwamen onze strijdkrachten onder een hevig, doch ondoeltreffend kanonvuur van de havendefensies. Hoewel enige schade boven de oppervlakte van het water werd geleden door onze schepen, waren de enige slachtoffers daarvan 2 gewonden" (Londen, (AP) 22.1).

TRIPOLI GEVALLEN.

Officieel wordt medegedeeld, dat Tripoli, de laatste buitenpost van het Italiaanse Imperium in Afrika, is genomen door het achtste Britse leger (Caïro, (AP) 23.1).

Officieel wordt in Londen bevestigd dat Tripoli in de vroege morgen gevallen is (Londen, (AP) 23.1).

Het Italiaanse communiqué maakte de evacuatie van Tripoli bekend (Londen 23.1).

Officieel wordt medegedeeld, dat de voorste elementen van het 8ste leger Tripoli binnenrukten. Bijna alle vijandelijke eenheden zijn reeds in Westelijke richting naar Tunis gevlucht en kolommen rook stegen van de objecten, die zij vernielden, op. De lucht werd juist helder in het Oosten toen de eerste tanks de stad binnenrolden. Montgomery zond bericht naar Caïro, dat de Union Jack boven de stad gehesen zou worden zodra zij zou zijn genomen. Hij had verwacht de stad tegen het vallen van de nacht op Vrijdag binnen te trekken, doch hindernissen veroorzaakten het uitstel (Caïro, (AP) 23.1).

FRANS COMMUNIQUE VAN NOORD-AFRIKA.

Het communiqué van het Franse Hoofdkwartier in Noord-Afrika luidt als volgt:

„De agressieve actie van den vijand is gedurende de dag verminderd in de vallei van Oued Kebir. Onze strijdkrachten, die versterkt werden door Britse elementen, rukten verschillende kilometers op.

Ten Noord-Westen van Kairouan is de krachtige vijandelijke aanval, welke werd gemeld in een vorig communiqué, tot staan gebracht en gedeeltelijk teruggeslagen. Noordamerikaanse troepen waren in dit gevecht gewikkeld. De vijandelijke aanval op onze stellingen, die de toegangswegen naar Kairouan beheersen op 32 kilometer van de stad, faalde volkomen. In de Oostelijke Sahara werden meer dan 200 gevangenen genomen toen Serdeles en El Barka werden veroverd. Door deze operaties is de omsingeling van Chat door onze strijdkrachten voltooid. Gedurende de laatste dagen schoot het Lafayette-escadrille een FW aan dat front neer. Een onzer vliegtuigen wordt vermist, doch de vlieger bevindt zich in veiligheid." (Londen, (AP) 22.1).

OORLOGSCOMMUNIQUE VAN CAIRO.

Het gezamenlijke oorlogscommuniqué van het Midden-Oosten luidt als volgt:

Onze voorste troepen rukten Tripoli hedenmorgen binnen. Gisteren bezetten onze troepen Castel Verde en naderden zij Tripoli uit het Oosten en het Zuiden.

Krachtige vijandelijke achterhoedestrijdkrachten, die poogden onze strijdkrachten op te houden, werden teruggedreven. Het volle gewicht van de aanvallen onzer gevechtsbommenwerpers was gericht op de vijandelijke transport-colonnes, die zich in Westelijke richting terugtrekken langs de kust in Tunis. Grote schade werd toegebracht aan schitterende objecten. Kleine schepen, die de haven van Zuara op 95 kilometer ten Westen van Tripoli poogden te verlaten, werden aangevallen door onze gevechtsbommenwerpers en de schepen werden beschadigd. De vijandelijke luchtactiviteit vond niet op grote schaal plaats. In luchtgevechten, die ontstonden, schoten onze gevechtsvliegtuigen 3 vijandelijke gevechtsvliegtuigen neer en beschadigden andere.

In het maanlicht duurden aanvallen op den terugtrekkenden vijand met grote kracht voort in de nacht van 21 op 22 Januari. Het landingsterrein te Ben Gardane werd ook gebombardeerd. Onze indringerstoestellen bevonden zich dezelfde nacht boven Sicilië waar zij veel schade aanrichtten. De aanvallen werden gisteren herhaald en verdere schade werd toegebracht aan spoorwegobjecten en opslagplaatsen. Lange afstands gevechtsvliegtuigen, die gisteren ook opereerden voerden enkele aanvallen uit op kleine schepen langs de kust van Tunis. 2 Onzer vliegtuigen keerden niet terug van de bovengenoemde operaties op grote schaal" (Caïro, (AP) 23.1).

GERINGE WINSTEN VAN DEN VIJAND IN TUNIS.

Noland Norgaard seint van het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika:

Een Geallieerde zegsman zeide, dat de Duitse tank-colonne, die zich vanuit Pont du Fahs in Zuidwestelijke richting voortbeweegt langs de Oostelijke zijde van de bergketen de stad Ousseltia bedreigt, doch dat de andere Duitse colonne ten Westen ervan in haar opmars werd gestuit als gevolg van hevige tegenaanvallen door Geallieerde luchtescaders en grondtroepen. De zegsman maakte bekend, dat het Duitse detachement, dat gisteren werd gemeld zich op 3 kilometer van Robaa te bevinden, slechts uit een kleine formatie bestond en thans onder een zware Geallieerde bestoking staat. Robaa ligt op ongeveer 43 kilometer ten Zuid-Westen van Pont du Fahs. Grote steun werd geboden door de Geallieerde luchtmacht aan de Franse troepen, die de Duitse aanvallen weerstaan om de beheersing te verkrijgen over deze bergen. Gisteren vernietigden Noordamerikaanse gevechtsvliegtuigen en bommenwerpers tien vijandelijke machines, terwijl een middelgroot koopvaardijschip tot zinken werd gebracht. Voorts vernielden zij meer dan 65 motorvoertuigen van de As. De Fransen deelden mede, dat de Duitse colonne, die oprukt in de richting van Ousseltia, dat op 60 kilometer ten Zuiden van Pont du Fahs en op 32 kilometer ten Zuid-Oosten van Robaa ligt, bestaat uit ongeveer 50 tanks. Ongeveer 150 nazie-tanks, waaronder enkele van het laatste soort, nemen deel aan de operaties in het gebied van Pont du Fahs en Kairouan (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 22.1).

RUSSEN HEROVEREN SALSK.

Het volgende speciale Russische communiqué werd opgevangen door de Russische luisterdienst in Londen:

„Op 22 Januari bezetten onze troepen aan het Zuidelijke front als resultaat van een beslissende aanval de stad en het spoorwegknooppunt van Salsk en de troepen aan het Trans-Caucasische front bezetten de stad Mikoyan Sjakhan. Salsk is een belangrijk spoorwegknooppunt in de Noordelijke Caucasus op 160 kilometer ten Zuid-Oosten van Rostov. Salsk ligt aan de Stalingrad—Tikhoretsk spoorlijn en is het eindpunt van een zijlijn van Rostov. Behalve spoorweg-faciliteiten heeft de stad een belangrijke Duitse luchtbasis van waaruit transportvliegtuigen hadden gevlogen om de omsingelde Duitsers voor Stalingrad van voorraden te voorzien.

Mikoyan Sjakhar ligt diep in de Caucasus-bergen aan de Kuban-rivier lichtelijk ten Noorden en Westen van de berg Elbroes, het hoogste punt van de keten. De stad ligt op 190 kilometer ten Zuid-Oosten van de Maikop-olievelden en ongeveer 95 kilometer ten Zuiden van Nevinnomissokaya, het verste punt van de Russische opmars aan de Rostov—Bakoe spoorlijn (Londen, (AP) 22.1).

VAN 19 NOVEMBER 1942 TOT 19 JANUARI 1943.

De radio van Moskou deelde mede, dat Voorzitter Tsjerbakov van de Sovjet-Raad in Moskou op een bijeenkomst ter herdenking van de 19e jaardag van Lenins dood zeide, dat meer dan 500.000 fascisten werden gedood en 200.000 werden gevangen genomen aan het Russische front tussen 19 November 1942 en 19 Januari 1943.

Gedurende dezelfde periode verloren de Duitsers meer dan 6000 tanks, 12.000 kanonnen en 3500 vliegtuigen. (Londen, (AP) 22.1).

JAPANSE TORPEDOJAGER GEBOMBARDEERD.

De Noordamerikaanse Marine deelt mede, dat Vliegende Forten in de vroege morgen van 20 Januari een bomtreffer plaatsten op een Japanse torpedojager nabij Kaap Vriendschap aan het meest Oostelijke punt van het eiland Bougainville in de Salomons-Archipel. Voorts wordt gemeld, dat 8 vijandelijke vliegtuigen werden neergeschoten in het gebied van het eiland Shortland. Op 19 Januari bombardeerden Noordamerikaanse vliegtuigen de Japanse stellingen te Munda op het eiland Nieuw Georgië. Resultaten worden niet gemeld (Washington, (AP) 22.1).

Het nieuws van vandaag.

Dat dromen niet altijd werkelijkheid worden en dat de werkelijkheid wel heel hard kan zijn, is iets, dat nu wel tot Benito Mussolini wel zijn doorgedrongen. Want precies anders als hij gedacht had of zelfs maar had kunnen dromen is de oorlog gegaan. Nu is Tripoli gevallen en is hiermede tevens een einde gekomen aan het Italiaanse Imperium. De Union Jack wappert nu boven de eens trotse hoofdstad van Libye terwijl het 8e leger van Generaal Montgomery de strijdkrachten van de as achtervolgt in de richting van Tunis.

„De uiteindelijke aanval van het 8e leger om Tripolitanië te zuiveren van den vijand begon in de vroege morgen van 15 Januari met Montgomery's oorlogskreet van: „Op naar Tripoli!" Een order van de dag, welke werd voorgelezen aan de manschappen, die samengehurkt waren in kleine groepen vlak vóór de aanval begon, zeide: „De leidende eenheden van het 8e leger bevinden zich thans op nog slechts 320 kilometer van Tripoli. Het 8e leger gaat naar Tripoli. Tripoli is de enige stad in het overzeese Italiaanse Imperium, dat nog in hun handen is gebleven. Daarom zullen wij het van hen nemen; zij zullen geen imperium hebben. Als elk van ons, hetzij frontsoldaat of officier, of ieder ander wiens werkzaamheden in een andere spheer liggen, met zijn gehele hart meedoet aan deze volgende wedstrijd, dan kan niets ons tegenhouden. Niets heeft ons tegengehouden sedert de Slag van Egypte begon op 23 October. Niets zal ons thans tegenhouden. Op naar Tripoli! Onze families en vrienden thuis zullen trots zijn wanneer zij hebben gehoord, dat wij deze plaats veroverd hebben......" (blz. 1).

Op gelijke wijze, dat Montgomery zijn troepen aanspoort „Op naar Tripoli" zullen de Russische Commandanten ook wel hun mannen hebben toegeroepen: „Op naar Rostov" of „Op naar Charkov". Want dat zij naar deze plaatsen oprukken is duidelijk. Speciale communiqué's en gewone communiqué's, zij spreken alle van grote vorderingen aan het Sovjet-front. Belangrijke steden als Salsk, Donskoye, Udobnoye, Nova Aidar enz., werden nog veroverd en hiermede grote hoeveelheden materialen (blz. 3).

En weer deed de Royal Airforce in de afgelopen nacht een aanval op het Westen van Duitsland na gisteren bij dag uitgebreide operaties te hebben uitgevoerd boven Noord-Frankrijk en België. De oorlog gaat goed...... overal. In Londen heerst een groot optimisme en reeds worden plannen gemaakt om Duitsland onder te krijgen voor het einde van 1943 (blz. 3).

„De winst tot poolster en de begeerlijkheid tot zeilsteen".

Usselincx, oprichter van de W.I.C.

„Dan is het hoog tijd het roer te wenden".

Da Costa Gomez, van de Raad van Advies

Het artikel van Mr. Dr. Moises F. da Costa Gomez, dat gisteren in ons blad werd opgenomen, heeft blijkbaar veler gemoederen in beweging gebracht. Inderdaad, het was een scherp stuk, maar daardoor was het slechts raker en juister. Onze Curaçaose geleerde heeft in dit artikel — om een van zijn eigen uitdrukkingen te gebruiken — de spijker op de kop geslagen.

Er wordt hier inderdaad wel voor de ontwikkelde jeugd gezorgd. Dr. da Costa Gomez wijst hierbij terecht op hetgeen door de geestelijkheid, de fraters en de zusters hier gedaan wordt. Voor de van de school komende jeugd bestaat de St. Thomaskring voor ontwikkelde jongelui, Veritas voor jongedames. Dit zijn slechts enkele voorbeelden. Maar ten eerste trekken deze verenigingen lang niet allen, die hiervoor in aanmerking zouden moeten komen, en ten tweede door gebrek aan coördinatie wordt veel tijd, energie en geld verspild aan dingen, die in het veelvoudige plaats vinden, doch beter in het enkelvoudige wierden gedaan. Ook hier is te denken aan de toekomstplannen van de jonge vereniging Monseigneur Niewindt, over welker werkzaamheden nog niet geoordeeld kan worden, doch die zeker toekomstbeloften in zich draagt.

Van overheidswege is er tot nu toe niets gedaan. Een Cultuurministerie, zoals dit in andere landen bestaat, is hier niet. Zulk een cultuurministerie, of een Afdeling Volksontwikkeling gelijk Dr. da Costa Gomez zich die indenkt, is hier brood-nodig. Want volkomen wáár blijft nog hetgeen de Curaçaose correspondent van het blad van de Nederlandse kolonie in Londen, in Vrij Nederland, schreef, nl. dat men hier in een intellectueel vacuum leeft.

Wiens schuld is dat?

Waarop is ons Imperium, waarover zo hoog wordt opgegeven, feitelijk gebaseerd? Hebben wij ons wereldrijk op mercantiele elementen opgebouwd? Of zijn het culturele banden? Of — zoals het behoort — beide? Men herinnert zich, dat niemand minder dan Dr. G. H. C. Hart na de val van Indië gezegd heeft, dat wanneer de vijandelijke bezetting 3 — 6 maanden zou duren, het met de Nederlandse cultuur in Indië zou zijn gedaan (Amigoe van 10 April 1942).

Dat zou inderdaad een triest resultaat zijn na zoveel jaren, ja eeuwen koloniaal beleid. En wordt er door de propagandisten niet rondgeblazen, dat ons koloniaal bestuur zo zegenrijk is? Gelukkig is de toestand minder somber dan Dr. Hart meent. En ons koloniaal beleid is — dat mag men als Nederlander gerust zeggen — goed. Maar toch moet men nimmer blind zijn voor de historie. En al is het voor elkeen, die de zaken objectief beschouwt, duidelijk, dat ons Nederlandse koloniale beleid vergeleken kan worden met dat van welk ander land ook, de zwakke zijde van ons koloniaal bestuur mag daarbij niet verdoezeld worden. Wie koloniën of protectoraten van andere koloniale mogendheden gezien heeft, is geneigd trots te zijn op zijn Nederlanderschap. En het is inderdaad een gerechtvaardigde trots. Als men daarbij maar niet vergeet, zoals de „propagandisten", dat ook de Nederlandse koloniale bestuursmethode haar zwakten heeft.

Hoe kan het anders, dat iemand als Dr. Hart kan getuigen, dat binnen verloop van een half jaar — dus dat zou in Indië reeds op het ogenblik zijn — het gehele werk van het blanke ras in Indië zou zijn vernietigd?

Hoe dat te rijmen met ons eigen Zuidamerikaanse continent, door Portugal en Spanje gekoloniseerd, maar nog doortrokken van de Portugese en Spaanse geest, cultuur, taal, godsdienst, aard, na meer dan een eeuw onafhankelijkheid?

En dat alles na bijkans 4 eeuwen als gevolg van slechts een 100.000 Spanjaarden (naar het bloed bijna nimmer geheel zuiver, want de kolonisten waren doortrokken van Berbers, Gotisch en Arabisch bloed), die zich gedurende slechts de eerste 50 jaren na de ontdekking over Zuid Amerika verspreidden van Mexico tot aan Kaap Hoorn.

Hoe dat te rijmen met het nabij gelegen Haïti, dat slechts van de vrede van Rijswijk in 1697 tot 1802, weinig meer dan een eeuw met imperiale banden aan Frankrijk was verbonden, nochtans tot op heden het hoofd wist te bieden aan Americanisatie, en nog immer Frans spreekt?

Hoe dat te rijmen met Canada, dat reeds omstreeks 1632 de banden met het moederland gaat verbreken, bij de Vrede van Parijs in 1763 geheel los komt, en slechts voor een derde van de bevolking Frans is — een minderheid, die na 300 jaar nog het meest in de melk te brokken heeft, de Franse taal heeft weten te bewaren, evenals de Franse cultuur, beschaving en godsdienst?

Hoe het met Curaçao, waar na drie eeuwen Nederlandse kolonisatie het Nederlands nog een vreemde taal is, zou gaan, wanneer — wat God verhoede — de staatkundige banden met Nederland verbroken wierden, durven wij niet voorspellen.

Voor onze propagandisten is de roem onzer vaderen een dankbaar onderwerp van beoefening. Welke sporen hebben onze vaderen nagelaten in onze vroegere koloniën, behalve een enkel verbasterd woord, een achternaam?

Dr. da Costa Gomez heeft — misschien nog juist bij tijds — de vinger op de wonde plek gelegd, door te wijzen op de louter mercantiele basis van onze vroegere kolonisatielust. Het wordt tijd, naast die mercantiele belangen, ook de culturele belangen eens meer te behartigen.

Terecht zijn wij als Nederlanders trots op onze grote historie. Maar wij moeten daarbij niet blind zijn en eigen fouten niet willen erkennen. Want de meeste door ons eens bezeten koloniale gebieden zijn voor ons verloren

gegaan om twee redenen: a) omdat het mercantiele niet voldoende opleverde en wij de koloniën verkwanselden of verlieten, waarna bij absentie van Nederlandse cultuur het verloren gaan in ideëel opzicht volgde; b) omdat wij — het spijt ons dit te moeten zeggen, maar wij zeggen het omdat wij als meer dan anglophiel bekend staan en omdat eerlijkheid in onze historische beschouwing een veiliger weg is naar de overwinning dan het verdraaien der historie door onze propagandisten — bescherming zochten bij Engeland.

Voorbeelden van a: Brazilië werd een verzuimde gelegenheid, omdat het bestuur te duur werd, een van 's werelds rijkste gebieden werd voor 8 millioen verkocht; De Kaap werd verwaarloosd omdat de kolonie te weinig directe winsten afwierp; Nieuw-Amsterdam werd geruild tegen Suriname, in die tijd misschien wel een voordelige ruil, maar toch getuigend van weinig ...... mercantiele inzichten in de toekomst; Nieuw Guinee, dat later het eerste cacaoland ter wereld zou worden, werd in 1871 verkocht aan Engeland, omdat het na de afschaffing van de slavernij van weinig belang meer scheen. Zelfs in het mercantiele willen wij steeds ogenblikkelijke winst.

Vier trieste voorbeelden van winzucht-op-het-ogenblik en van weinig speculatie-zin.

Voorbeelden van b: toen stadhouder Willem V in Engeland zijn stadhouderlijke bevoegdheden bleef handhaven over de koloniën beval hij bij proclamatie van Kew in 1795 den bestuurders der Nederlandse koloniën zich onder Engelse bescherming te stellen. Overeengekomen was, dat Engeland na de vrede alles terug zou geven. In enkele jaren gingen zo verloren: De Kaap, Ceylon, Coromandel, Malabar, Bengalen, Malakka, Sumatra, Ambon, Banda, de West-Indiën (Suriname in 1799, Curaçao in 1800), Berbice, Essequibo, Demerary. Slechts kleinere nederzettingen handhaafden zich, zoals ons kantoor op Decima, de Goudkust en Java. Bij de vrede van Amiens in 1802 hield Engeland slechts ten dele woord, want wij kregen de koloniën terug zonder Ceylon. In 1803 brak de oorlog tussen Napoleon en de Britse regering opnieuw uit, waardoor de teruggave van 1802 geen betekenis meer had; ditmaal ging ook Java verloren! In welke van de genoemde koloniën thans het rood-wit-blauw waait is voor den lezer om na te gaan.

Bijna nooit hebben wij iets door vijandelijke verovering verloren. Voorbeelden hiervan zijn slechts Formosa, dat in 1662 door de Chinezen werd veroverd; Negapatnam, dat bij Verdrag van Parijs na de 4e Engelse oorlog in 1784 aan Engeland moest worden afgestaan.

In 1814 is inderdaad veel weer in orde gekomen, ... de helft van ons koloniaal bezit kregen wij terug. Zelfs Java en Sumatra kregen wij terug en hadden de heren in Londen, die hierover beslisten deze twee eilanden zo goed gekend als Raffles, dan hadden wij ze waarschijnlijk niet teruggekregen.

Het jammere van de Nederlandse koloniale lust was, dat het bij ons bij het mercantiele element is gebleven. „De Hollander gaat desnoods door de hel, als er aan de andere kant winst te behalen is", is een spreekwijze geworden naar aanleiding van een uitlating door een onzer roemrijke voorvaderen bij het beleg van Ostende gesproken. Van den Hollandsen koopman getuigde de Remonstrantie van burgerhoplieden van Utrecht in 1588, „dat de Hollandse koopman voor geld alles veil had en dat hij zelfs zijn God zou verkopen, zo hij Hem maar kon leveren." Toen onze koloniserende voorvaderen door de stroom bij de Kaap afdreven, en bij herhaling in Australië belandden, hadden zij geen interesse voor een heel nieuw werelddeel, want de kusten boden te weinig handelsartikelen. Veel later, in de 18e eeuw, kwamen de Engelsen. Die dachten er anders over!

Handelsgewin, in de vorm van hoge dividenden, bleef het eerste doel van onze kolonisatie, een hoger beginsel ontbrak, aan morele verplichtingen tegenover de inboorlingen werd niet gedacht. Of dit geld verkregen werd door een cultuur- en een consignatiestelsel, hetwelk zulk een goudmijn werd, dat een oorlog met België, de aanleg van ons spoorwegnet, en de vestingen ermede konden betaald worden, terwijl er nog voldoende overbleef om de staatsschuld te delgen, — dan wel of wij onze koloniën gebruikten om onze nationale specialiteit, de smokkelhandel, te bedrijven, of wel om St. Eustatius te gebruiken om opstandige koloniën te steunen — het deed er niets toe. **als er maar geld te halen viel.**

De batig-saldo-politiek was de grondslag en daarbij verwaarloosden wij eeuwenlang onze overzeese gebieden zo, dat een Dr. Hart thans kan zeggen, dat een half jaar voldoende is om ons gehele eeuwenoude werk te vernietigen. Plaatst dat naast Frankrijk, waar men over het algemeen de betekenis van koloniaal bezit niet heeft ingezien, waar de koloniën stuk voor stuk voor het moederland verloren gingen en die er over bleven op een — naar Nederlandse standaard gemeten — erbarmelijke manier werden geadministreerd. Er was echter één ding, dat de Fransen hebben weten te doen. De Fransen hebben het klaar gespeeld om overal waar de Tricolore over de ellende van bestuursadministratie wapperde, toch het volk te leren roepen: Vive la France. Dat is het, waarom, toen imperiale banden verbroken werden, de cultuur Frans bleef.

Toen Willem Usselincx, stichter van de Westindische Compagnie, Spaanse Brabander en daarom met andere idealen bezield dan de Hollanders, andere denkbeelden omtrent kolonisatie verkondigde, werd hij gedesavoueerd. **Hij ging toen de weg, die vele Nederlanders die met idealen bezield waren zijn gegaan: hij moest maar naar het buitenland.** Hetgeen hem geraden was ook want behalve dat hij idealen had, deed hij iets, wat aan de Nederlandse overheid altijd het ergste geweest is, wat haar kon overkomen: hij gispte haar beleid. Van hem, van Willem Usselincx, is het woord, dat als kop boven dit artikel staat, en dat als een historische echo weerklinkt uit het verleden op de noodkreet, welke Dr. da Costa Gomez gisteren slaakte, toen hij erop wees, dat wij iets moeten doen naast het mercantiele om de band, welke ons staatsdeel met de overige rijksdelen verbindt, werkelijk onverbrekelijk te maken.

CURACAO

AUDIENTIE.

Dinsdag van 15.30 tot 17 uur zal Zijne Excellentie de Gouverneur van Curaçao ter gelegenheid van de geboorte van H.K.H. Prinses Margriet Francisca, audiëntie verlenen. Deze audiëntie zal in dier voege worden geregeld, dat de Gouverneur de aanwezigen zal ontvangen en zich daarna in de aangehangende tuin onder hen zal begeven. Er zal dus geen oponthoud zijn.

BURGERWACHT.

In het gisteren in ons blad opgenomen berichtje over de burgerwacht Curaçao is als gevolg van het wegvallen van een regel een kleine onduidelijkheid geschapen. Bedoelde verplichte schietoefening te Hato op Zondag aanstaande van 8.30 tot 1130 uur had slechts betrekking op de bewakingsdienst en niet op de politie-dienst.

VERENIGINGSNIEUWS.

Katholieke Sport Centrale: 24 Januari Voetbal 10.— Staco A — Vitesse A; 14.— Baseball Company A — H.N.S.; 16.30 E.D.O. — Unidos.

Juniorencommissie: De volgende Heren zijn gekozen tot leden van de nieuwe Juniorencommissie: L. Bomberg, voorzitter; J. Dominguez; E. Jourdain; C. Sengers; J. Servage; Meester Wong, penningmeester; Frater Vedastus, secretaris.

Athletiekcommissie: Maandag as. 20 uur vergadering van de commissie in „Centro Social Catolico", Pietermaai.

GENEESKUNDIGE DIENST.

De dienst in het stadsdistrict wordt waargenomen van 23 Januari 18 uur af tot 24 Januari 20 uur door den Gouvernements-geneeskundige Humphrey L. Chateau, arts, Julianaplein 42, telefoon No. 1259.

WERELDNIEUWS.

DE GROOT-HERTOGIN VAN LUXEMBURG JARIG.

Op dezelfde dag, dat de Duitsers hun inval deden in De Nederlanden, werd ook een andere onafhankelijke staat in zijn onzijdigheid geschonden: ook het Groot-Hertogdom Luxemburg viel ten prooi aan de nazies en uit de berichten hebben wij vernomen, hoe dit land door de Duitsers werd geannexeerd.

Luxemburgs staatshoofd, Groot-Hertogin Charlotte, is thans in de Verenigde Staten van Amerika, waar Hare Koninklijke Hoogheid vandaag hoogstderzelver 46e verjaardag viert. Zoals men zich herinnert is de Moeder van Hare Koninklijke Hoogheid kort geleden overleden. Voor de Luxemburgers, waar die ter wereld ook zijn, is het heden een dag van blijdschap te weten, dat ook hun staatshoofd in het buitenland de wettige regering kan voortzetten, te weten, dat de persoon van Groot-Hertogin Charlotte allerwegen bewondering en eerbied afdwingt.

Voor ons, Nederlanders, is het een dag, waarop wij ons te meer verbonden weten met de dynastie van Luxemburg en het volk van het Groot-Hertogdom. Een volk aan welks zijde wij strijden zullen om de overwinning. Want ons is aan de bevrijding van het Groot-Hertogdom veel gelegen. Zijn grond is gewijd door de stoffelijke resten van den Apostel van Nederland, den Heiligen Willibrordus. die in Echternach begraven ligt, als een pand van blijvende lotsverbindenheid tussen de volken van Luxemburg en De Nederlanden.

Leve Luxemburg!
Leve Groot-Hertogin Charlotte!
Heilige Willibrordus, bewaar Uw volk!

FARROW WINT EEN PRIJS.

In „Time" lezen wij, dat de beste filmregie in 1942 wordt toegekend aan John Villiers Farrow voor de film „Wake Island". John Farrow, de schrijver van het boek „Damiaan de Melaatse", is op Curaçao bekend, aangezien hij hier enige tijd vertoefd heeft.

In het St. Elisabethsgasthuis schreef hij een gedeelte van zijn pas gepubliceerde „Pageant of the Popes".

Als beste film wordt evenwel genoemd „In which we serve", een Brits product. Régisseur en acteur daarvan is Noel Coward.

De prijs voor het beste spel van een mannelijken acteur ging naar James Cagney voor zijn rol in „Yankee Doodle Dandy". Het beste spel door een vrouw leverde Agnes Moorehead in „The Magnificent Ambersons".

NIEUWS UIT DE KATHOLIEKE WERELD.

— **Vaticaanse Staat:** Volgens een traditie, die teruggaat tot ongeveer het jaar 1600 droeg de Magister Generaal van de Paters Dominicanen, de Hoogeerwaarde Pater Martin S. Gillet O.P., de plechtige H. Requiemmis op voor de zielerust van den Generaal der Jezuïeten Pater Vladimir Ledochowski S.J. De uitvaartmis werd opgedragen in de Dominicaanse ritus en alle assistenten waren Dominicanen. Ook de absoute werd verricht door den Hoogeerwaarden Pater M. S. Gillet O.P., terwijl honderden Jezuïeten en Dominicanen met brandende kaarsen rond de baar stonden opgesteld. De dienst werd gehouden in de „Gesù" kerk der Jezuïeten en bijgewoond door 18 Cardinalen en talrijke diplomaten, Aartsbisschoppen en Bisschoppen. De Poolse gezant bij het Vaticaan mocht met bizondere toestemming van de Italiaanse regering de uitvaart bijwonen. Zoals men weet was de overleden Generaal van Poolse adel.

— **Vaticaanse Staat:** In een artikel in het tijdschrift „Gerarchia" schreef Francesco Orestano, een lid van de Italiaanse Academie: „De nazies moeten goed begrijpen, dat hun eerzucht om het Christendom uit te roeien door een herstel van het oude Duitse heidendom onmogelijk is." Deze zinsnede in dat tijdschrift geeft veel te denken, wijl Benito Mussolini dit tijdschrift zelf heeft opgericht.

— **Londen:** Volgens „Onafhankelijk België", een onafhankelijk Belgisch tijdschrift in Engeland zijn er weder een groot aantal Belgische Priesters door de Nazies gearresteerd als een wraakneming op de tegenstand der Katholieken. Onder de gevangenen genomen Priesters bevindt zich Monseigneur Eugène Leroux, rector van het seminarie van Luik en deken van het Cathedrale Kapittel.

Het orgaan van de Rexisten „Le Pays Réel" deed een hevige aanval op Zijne Eminentie Joseph Cardinaal van Roey, den Aartsbisschop van Mechelen.

Te Arlon, de hoofdstad van de Belgische provincie Luxemburg, werden de Jezuïeten uit hun klooster verdreven.

— **Londen:** De abdij van St. André nabij Brugge in België is door de nazies in beslag genomen. De abdij werd in 1901 gesticht en behoort tot de Braziliaanse Congregatie der Benedictijnen. Deze abdij was het enigste huis van deze tak der Benedictijnen in Europa.

— **Londen:** De Duitse bezetting van het vroeger Onbezette Frankrijk heeft de viering belet van het 6e eeuwfeest van de verkiezing tot Paus van Clemens VI.

Clemens VI was een Paus van Franse afkomst, die op een bizondere wijze de Joden hielp en bijstond toen zij in geheel Europa vervolgd werden. In 1348 waarde de pest over Europa en maakte ongetelde slachtoffers. De Joden werden door het volk verantwoordelijk gesteld voor deze ramp en grote moordpartijen grepen plaats. Paus Clemens VI gaf echter een boek uit, waarin Hij de Joden verdedigde en hun een toevlucht bood in de kleine Pauselijke Staat van Avignon. De feesten zouden te Tulle plaats vinden.

Buitenland.

BULGAARSE TROEPEN VERVANGEN DE DUITSERS BIJ DE BEZETTING.

De radio van Algiers maakte in een uitzending naar Frankrijk bekend, dat men Bulgaarse soldaten heeft gezonden naar Frankrijk, België en Polen, teneinde de Duitse troepen in de bezette landen te vervangen, welke „zeer van node zijn aan het Russische front". Deze mededeling van Algiers werd opgevangen door de Federal Communications Commission. Ofschoon de Bulgaren bondgenoten zijn van de nazies, hebben zij nooit de oorlog verklaard aan Rusland. Onlangs hebben zij zelfs weerstand geboden aan de Duitse pogingen om hun leger te krijgen. Van de andere kant hebben de Bulgaren wel deel genomen aan de overrompeling van Joegoslavië (New York, (AP) 22.1).

EEN GECOORDINEERDE STRATEGIE DER GEALLIEERDEN.

E. C. Daniel seint uit Londen:

Beslissingen over de strategie van de Verenigde Naties voor het jaar 1943 zijn — naar men gelooft — op het ogenblik in Londen in de maak.

Aan het begin van de lijst staat waarschijnlijk: 1) Het vormen van een werkelijke Geallieerde Oorlogsraad met vertegenwoordigers van de Verenigde Staten, Groot Britannië, Rusland en China. 2) Een snelle regeling van de politieke geschillen in Noord-Afrika en het consolideren van het Britse en Noordamerikaanse commando in Noord-Afrika met het oog op toekomstige operaties, met het doel om een tweede front in Europa te vestigen.

De coördinatie der inspanningen van al de grote Verenigde Naties voor gelijktijdige zee-, lucht- en landaanvallen in 1943 om de as — indien mogelijk — vóór het einde van het jaar af te maken of in elk geval in 1944, een overlegde campagne op de zeven zeeën om de Geallieerden in het offensief te plaatsen in het laatste element, waarin zij nog steeds defensief zijn: de duikbotenoorlog.

De ongewone stemming en het optimisme in de hogere kringen, niettegenstaande de politieke en militaire situatie in Noord-Afrika, doen in Londen de mening toenemen, dat zulke omvangrijke stappen genomen zijn of genomen worden. De reizen naar Washington door Admiraal Harold Stark, Commandant van de Noordamerikaanse vlootstrijdkrachten in de Europese wateren, en Ambassadeur John Winant worden beschouwd als mogelijk in verband met deze quaesties. Gelijk de conferenties van het vorig jaar de opzienbarende Noordafrikaanse landingen tot resultaat hadden, zo gelooft men, dat de huidige onderhandelingen ook stoutmoedige plannen en een juiste coördinatie zullen doen zien. Volgens de mening van ervaren waarnemers in Londen kon er hier en in de Verenigde Staten niet zo optimistisch gesproken worden, indien er niet tenminste plannen waren om het te rechtvaardigen.

Klaarblijkelijk bereikt het Geallieerde offensief de phase waar campagne's als de achtervolging van Rommel door het 8e leger, Generaal Eisenhowers campagne in Tunis en Ruslands herovering van gebied, niet kunnen worden beschouwd als afzonderlijk en los van elkaar hangend. Zij moeten verder worden gecoördineerd in een volmaakt plan en resultaten afwerpen. Een deel van dit probleem van coördinatie is de vraag wie het bevel voert over de Geallieerde strijdkrachten, die klaarblijkelijk Europa zullen aanvallen van Groot Britannië of Afrika of beide.

Een hoge Britse gezagvoerder gaf sedert de zomer van het vorig jaar de bereidheid te kennen om deze taak op te dragen aan een Noordamerikaansen Generaal en de benoeming van Eisenhower tot het Noordafrikaanse Commando was het ogenblikkelijke resultaat daarvan. Of zijn taak zal blijven beperkt tot haar huidige omvang of zal worden vergroot na zijn samenkomst met Generaal Sir Harold Alexander, den Britsen Opperbevelhebber in het Midden-Oosten, is algemeen in Londen besproken en heeft ongetwijfeld de aandacht van de verantwoordelijke leiders (Londen, (AP) 22.1)

DE SPIONNAGE VAN AS OP HET WESTELIJK HALFROND.

Centrum der activiteiten: Argentinië.

Roman Jimenez seint uit Montevideo:

Het Inter-Amerikaanse Comité voor de Politieke Defensie publiceerde een memorandum, dat werd overgelegd door de Regering der Verenigde Staten. Dit memorandum zeide, dat in Argentinië een grote spionnen-organisatie werkt, die wordt geleid en gefinancierd door de Duitse Ambassade in Buenos Aires op instructies van het Duitse Hoofdcommando. Het memorandum noemde op zijn minst 30 namen van leden van 4 verscheidene groepen of „cellen", die zodanig functioneren, dat de opruiming van een daarvan de andere nog laat doorwerken. Onder de namen waren die van Kapitein Dietrich Niebhr, die door Berlijn werd teruggeroepen van de post van Luchtvaartattaché der Marine in Buenos Aires op verzoek van de Argentijnse Regering, en van Generaal Gunther Niedenfuhr, die tot kort geleden Militair Attaché was bij dezelfde Ambassade. Niebuhr aan wien gisteren vrijgeleide werd verleend door de Regeringen van Brazilië, de Verenigde Staten en Groot Britannië, vertrekt op 27 Januari van Buenos Aires aan boord van het Spaanse lijnschip „Cabo de Hornos".

Het memorandum verklaarde, dat de activiteiten van de organisatie werden gevoerd onder de diplomatieke immuniteit voor de mannen in het neutrale Argentinië, en op zijn minst 10 Amerikaanse Republieken omvatten en zich ook uitbreidden naar het eiland Aruba nabij Venezuela en Trinidad. Men zeide, dat de organisatie gewikkeld was in het inwinnen van inlichtingen ter doorzending naar Berlijn betreffende de bewegingen van schepen, het overplaatsen van Noordamerikaanse troepen en de routes, die gevolgd worden door vliegtuigen van Natal naar Noord-Afrika. Men zeide, dat de ingewonnen inlichtingen zelfs feiten betroffen betreffende de productie van vliegtuigen in de Verenigde Staten.

Het memorandum werd gepubliceerd door beslissing van het Inter-Amerikaanse Comité dat hierover stemde. De Noordamerikaanse Afgevaardigde Carl Spaeth bood het memorandum aan ter publicatie daarvan. In November van het vorig jaar werd een gelijksoortig memorandum over de spionnen-organisatie van de as in Chili gepubliceerd door het Comité, waardoor de omvang van de vijandelijke activiteiten in dat land werd aangetoond.

Een diplomatieke zegsman legde uit, dat het memorandum aan het Comité werd aangeboden, omdat het feiten van belang voor verschillende Amerikaanse Rpublieken betrof. Het document, dat uit 40 geschreven bladzijden bestaat, zeide, dat sedert de intrede van Brazilië in de oorlog, waardoor strengere maatregelen ter voorkoming van de spionnage werden getroffen, vele agenten van de as naar Argentinië werden overgebracht en er de activiteiten voortzetten. Gelijk in geval van Chili werd het grootste deel van de feiten verzameld door het onderscheppen van radio-berichten, die werden uitgezonden door agenten van de as naar en van Duitsland. De onderschepping geschiedde door de Verenigde Staten.

Sommige buitenlandse kringen gaven als hun mening te kennen, dat tot de publicatie door het Comité werd besloten, omdat, hoewel de feiten in het memorandum rechtstreeks aan de Argentijnse Regering werden voorgelegd door de Noordamerikaanse Ambassade in Buenos Aires, die slechts leidde tot de arrestatie van 6 spionnen en het geval Niebuhr, terwijl andere agenten zich nog in vrijheid bevinden en hun activiteiten nog steeds andere landen van Amerika aantasten (Montevideo, (AP) 22.1).

EEN ANTWOORD VAN DE ARGENTIJNSE REGERING.

In verband met het memorandum, dat door het Inter-Amerikaanse Comité voor de Politieke Defensie werd gepubliceerd, gaf de Argentijnse Regering snel ten antwoord, dat men het beste doet om onder eigen wetgeving de spionnage de kop in te drukken. Het antwoord werd gegeven door den Minister van Buitenlandse Zaken Ruiz Guiñazú, die met President Ramon Castillo voornamelijk verantwoordelijk is voor de Argentijnse politiek. Ruiz Guiñazú zeide, dat het memorandum niets voegde aan de drie rapporten, die door den Noordamerikaansen Ambassadeur Norman Armour in November laatstleden werden overhandigd toen een gelijksoortig memorandum over de spionnage van de as in Chili door het Comité te Montevideo werd gepubliceerd. De Minister van Buitenlandse Zaken voegde hieraan toe, dat de publicatie van het Argentijnse memorandum het onderzoek zou kunnen belemmeren, dat in November geopend werd op grond van de gegevens, die door de Verenigde Staten waren verstrekt (Buenos Aires, (AP) 23.1).

UIT MARTINIQUE.

Majoor R. Sarrat, commandant van het Franse garnizoen op Martinique, is ontsnapt en heeft zich bij de Strijdende Fransen van Generaal Charles de Gaulle gevoegd.

DUITSE VLIEGTUIGEN STEKEN ENGELSE KUST OVER.

Duitse vliegtuigen bevonden zich boven verschillende districten van Noordoostelijk Engeland en boven de Zuidkust vroeg in de avond (Londen, (AP) 22.1).

DE RUSSEN STORMEN VOORT.

Eddy Gilmore seint uit Moskou:

De kozakken donderen over de Noordelijke Caucasus en veroverden nog meer steden op de wegen naar Armavir, terwijl de Russen op andere plaatsen, overal langs het gehele front, voortgang maakten en de Westelijke defensiemuur van de omsingelde Duitsers voor Stalingrad braken. Minder dan 50.000 hongerige Duitsers blijven over in de ongastvrije ring van minder dan 520 vierkante kilometer ten Westen van Stalingrad. 22 Divisies van 220.000 man waren daar omsingeld bij het begin van de grote Russische offensieven op 19 November. Hun val en uitroeiing zal vele duizenden overwinnelijke strijdkrachten van het Rode leger vrijmaken voor aanvallen op Rostov en Charkov.

Een aantal dorpen werd veroverd aan het Voronesj-front waar de Russen 80 kilometer diep in de Oekraïne zitten en steden veroverd hebben op 125 kilometer ten Oosten van Charkov en 135 kilometer ten Zuid-Oosten van Kursk. Een kleinere val, die rond een gehele as-divisie geslagen is ver achter het front, werd in de nacht nog meer toegehaald. In alle succesrijke offensieven van Leningrad tot de Kubanrivier meldden de Russen nog de opruiming van 4300 vijandelijke manschappen. Ongeveer de helft werd gedood en de anderen werden gevangen. De Duitse legers in de Caucasus zien zich gesteld voor een nieuwe crisis sedert de val van Vorosjilovsk. Een verkeersweg leidt over een afstand van 62 kilometer in Westelijke richting naar Armavir voorbij het heroverde Nevonnomissokaya. Bij dat punt bevinden de Russen zich op 320 kilometer van Rostov na de helft van de afstand te hebben afgelegd van het punt waar hun aanval begon bij Ordzjonikidze. Armavir is het meest belangrijke spoorwegcentrum in het bezit van de Duitsers ten Zuiden van Rostov.

Rostov zelf wordt bedreigd door drie andere colonnes en de Russen aan de beneden-Don zijn 95 kilometer ver. De andere, die oprukken langs de Stalingrad—Tikhoretsk spoorlijn nabij Salsk bevinden zich 160 kilometer ten Zuid-Oosten van Rostov.

Andere bevinden zich op minder dan 32 kilometer van de stad Vorosjilovgrad in het Donetsbekken, waar zij op 120 kilometer van Rostov zijn en dreigen naar de Zee van Azov te zullen doorbreken ten Westen van de stad. De Rode strijdkrachten ten Westen van Voronesj zouden een belangrijk deel van 145 kilometer beheersen van de spoorlijn, welke leidt van Moskou naar het Donetsbekken tussen het heroverde Valuiki en het omsingelde Staryi Oskol. In dit gebied zouden de Russen door de fascistische defensies zijn heengesneden en den vijand van voren en achteren bestoken (Moskou, (AP) 22.1).

RUSSEN TREKKEN OP NAAR ARMAVIR.

Eddy Gilmore seint uit Moskou:

De Duitsers staan voor een nieuwe crisis in de Caucasus door de opmars van het Rode leger in de richting van Armavir, het grootste en meest belangrijke spoorwegknooppunt, dat in het bezit van den vijand is ten Zuiden van Rostov. De Russische troepen zijn thans gevorderd tot Stavropol, dat op ongeveer 64 kilometer verwijderd is van Armavir over de hoofdweg. De Russen, die zich ten Zuiden van Armavir bevinden, werden het laatst gemeld zich in Noordelijke richting te bewegen vanuit Nevinnomissokaya, op een afstand van ongeveer 70 kilometer per spoor. Van Stavropol gaat er ook een spoorlijn naar Kropotkin, waarover de Russen naar de stad kunnen oprukken.

De berichten van het front zeiden, dat de troepen van het Rode leger zich een weg gebaand hebben door de Westelijke versterkingen en ingravingen der overblijfselen van de 22 omsingelde Asdivisies voor Stalingrad en deze troepen nog meer hebben ingesloten. Steeds nauwer wordt deze omarming rond de Duitsers, die reeds bij het eerste winter-offensief werden ingesloten. Het was ook dit offensief, dat de Russen bracht naar Vorosjilovsk in het Noordelijke gedeelte van de Caucasus en een aanval belette op het rijke olie-gebied ten Zuiden van Rostov. De laatste schatting omtrent het aantal Duitsers, dat voor Stalingrad werd ingesloten is 50.000 man van de 220.000 manschappen, die oorspronkelijk de 22 of meer divisies uitmaakten. Aan het front bij Voronesj hebben de Russen ook een omsingelingsmanoeuvre uitgevoerd, doch het aantal nazies, dat werd ingesloten tussen de Moskou-Rostov spoorlijn en de rivier Don werd niet bekend gemaakt. De berichten zeiden, dat door de Russen alle Duitse aanvallen werden afgeslagen. Men meldde nieuwe aanvallen van het Rode leger op de grote kring, die rond Rostov gelegerd is (Moskou, (AP) 22.1).

NOORDAMERIKAANS MARINE-COMMUNIQUÉ.

Het Noordamerikaanse marine-communiqué No. 258 luidt:

„Stille Zuidzee: 1) In de nacht van 20 op 21 Januari hebben Noordamerikaanse vliegtuigen verschillende storende aanvallen uitgevoerd op de vijandelijke installaties op het eiland Ballale ter hoogte van de Noordoostelijke kust van het Shortland-eiland. De resultaten van deze aanval werden niet waargenomen.

2) Op 21 Januari heeft een Japans vliegtuig verschillende bommen geworpen op de Noordamerikaanse basis op het eiland Espirito Santo in de Nieuwe Hebriden. Onder het personeel zijn er geen slachtoffers gevallen en geen schade werd veroorzaakt aan onze installaties. In de nacht van 21 op 22 Januari hebben afzonderlijk vliegende Japanse vliegtuigen bommen geworpen in de omgeving van het vliegveld op Guadalcanal. Geringe schade werd aan onze installaties aangericht en 3 mannen werden gedood en gewond. Het afweervuur schoot een vijandelijk vliegtuig neer. De Noordamerikaanse grondstrijdkrachten op Guadalcanal gaan voort met het onschadelijk maken van de ingesloten vijandelijke weerstandscentra en maakten geringe voortgang in enkele sectoren" (Washington, (AP) 22.1).

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **New Delhi:** Het gezamenlijke oorlogscommuniqué deelt mede, dat de gevechten voortduren in het Arakan-district. Op Donderdag 21 Januari werd de vijand met succes beschoten in de stellingen te Donbiak op het schiereiland Mayu. Geallieerde vliegtuigen deden weer uitgebreide aanvallen op spoorweg-objecten en water-transporten in Birma.

— **Washington:** Dr. Alberto Guani, Minister van Buitenlandse Zaken van Uruguay, arriveerde om 9 uur E.W.T. voor een officieel bezoek als gast van de Noordamerikaanse Regering.

— **Londen:** Gemeld wordt, dat de Britten hedenmorgen om 5 uur bezit namen van de stad Tripoli, waar grote branden woedden tengevolge van bombardementen en verwoestingen, die de As zelf aanrichtte alvorens de stad te ontruimen. Behalve Rome gaf ook Berlijn het verlies van Tripoli toe.

— **Londen:** De Britse Secretaris van Oorlog, Sir James Grigg, zeide, dat de val van Tripoli „de vernietiging van het Italiaanse Imperium in Afrika voltooit". **Voorts zeide hij: „Zowel de Russische als de Britse legers hebben** hun donkere dagen van terugtrekkingen gekend. Voor beide geloven wij, dat het getij thans voor goed gekeerd is". Hij zeide, dat in de vernietiging van het Italiaanse Imperium de Britten „grote hulp hebben gehad van Amerikaanse vooraden en de Amerikaanse luchtstrijdkrachten, doch dat het niettegenstaande 'onze vertoning' was".

— **Londen:** Het Russische middagcommuniqué deelt mede, dat de offensieve gevechten aan de verschillende fronten werden voortgezet. Aan het Voronesj-front wordt het offensief met succes voortgezet en werd de vijand nog verdreven uit een aantal bewoonde plaatsen. Aan het Zuidelijk front veroverden de troepen, die de Manych overstaken, een aantal bewoonde plaatsen. Aan het Zuidwestelijk front werden 5 bewoonde plaatsen genomen. De troepen aan het Trans-Caucasische front overkomen de vijandelijke weerstand, maakten voortgang en bezetten nog dozijnen bewoonde plaatsen. Op de toegangswegen naar een grote bewoonde plaats ruimden de Sovjet-troepen 2 eskadrons van de vijandelijke cavalerie op.

„I AM AN AMERICAN".

De Amigoe-man te New York schrijft: „Ik ben een Amerikaan", en waarmede de burger van de Verenigde Staten van Amerika bedoeld wordt, een begrip, waarvoor in onze taal "geen woord bestaat [1]).

Dit is een zegswijze die men hier (in New York) veel hoort. En deze zegswijze zegt zeer veel. Zij heeft naarmate van plaats en tijd, waar zij wordt uitgesproken een andere betekenis.

Telkens weer geeft zij ons gelegenheid een van de vele facetten van de Noordamerikaanse geest te doorgronden. Een geest, die voor ons, Nederlanders, aan betekenis heeft gewonnen, omdat het nu eenmaal de Verenigde Staten van Amerika zijn, die deze oorlog zullen moeten winnen. En zo komen wij van zelf tot het eerste en belangrijkste punt. De Verenigde Staten van Amerika zijn ten strijde getrokken voor Noordamerikaanse belangen; niet voor bepaalde ideologieën; niet om Engeland en wie dan ook te „helpen". Dit wordt wel eens over het hoofd gezien. Talloze burgers van de Geallieerde naties uit Europa voelen zich geroepen om den Noordamerikanen te leren wat zij moeten doen; om hun den weg te wijzen. Zij nemen de houding aan alles beter te weten dan de Noordamerikanen. Zij overstromen de Verenigde Staten van Amerika met propaganda-materiaal. Dit is een ernstige fout. Elk volk wil nu eenmaal zijn politiek bepalen op grond van eigen ervaring en van eigen inzicht. Zo gaat het trouwens ook in het leven van elk mens. De beste opvoeding is doelloos indien zij niet gepaard ga met het opdoen van eigen ervaringen. Hoevele malen wordt kinderen en volwassenen niet gezegd dat zij dit of dat wel of niet moeten doen. Zij geloven het eenvoudig niet alvorens de harde werkelijkheid het hun geleerd heeft.

Indien het kind, indien de volwassene raad van derden opvolgen, dan zijn zij voorzichtig in de keus van den raadgever. Zij geven zich er rekenschap van of de raadgever ook werkelijk raad geeft in het eigen belang van den betrokkene zelf dan wel of hij zich laat inspireren door andere belangen. Het is de Heilige Kerk van Rome die dit zo juist heeft ingezien en daarom het celibaat voor den priester van Latijnse ritus heeft ingevoerd, waardoor hij de persoonlijk niet elders geïnteresseerde raadsman van de leden der Kerk is geworden.

Welnu wat voor den mens geldt, geldt voor een volk. Als de Noordamerikaan de golf van propaganda ziet, dan is zijn kalm en rustig antwoord: „I am an American".

En wat zeggen wij? Maak op deze wijze geen propaganda. Tracht niet den Noordamerikaan te veranderen. Geef hem feiten, laat hem de harde werkelijkheid zien. Laat het hem over zijn eigen conclusies te trekken.

* * *

Dan gaan onze gedachten weer uit naar de strijd in het Verre Oosten. Wij denken aan de marine-troepen op de Salomons-eilanden, wij denken aan de vliegers, die met een aan waaghalzerij grenzende moed de Japanse vloot te lijf gaan. De gedachte, die deze moedige mannen inspireert, zijn weer deze vier magische woorden: „I am an American".

De duizenden Noordamerikanen, die de milliarden voor de oorlogsleningen tekenen, de werkers die voor het Rode Kruis en honderden andere instellingen hun arbeidskracht in dienst van de zaak stellen doen zulks onder het motto: „I am an American".

* * *

Wanneer de Noordamerikaan dingen doet, die degenen, die ontlangs van overzee kwamen, niet verstaan en begrijpen, die zij wonderlijk en vreemd vinden, dan zeggen zij niet vergeten dat dit weer met dezelfde rustige glimlach geschiedt. De gedachte is weer: „I am an American".

De Noordamerikaan scheldt niet. Hij maakt niet gauw standjes. Hij zegt tegen den werkman die niet voldoet: „Wel, Jim, je moet beter werken". En veertien dagen later zegt hij: „Jim, het is nog niet beter geworden" om weer veertien dagen later op dezelfde toon van vriendschappelijkheid te zeggen: „Jim, het spijt ons erg afscheid van je te moeten nemen".

Zo gaat het in zaken. De Noordamerikaan is nuchter; hij is hard, als het moet zijn. Hij praat dan echter niet veel. Waarschuwt niet te dikwijls. Dit mogen zij bedenken, die niet altijd blijk geven de geest van het Noordamerikaanse volk te begrijpen. Wij denken aan hen, die uit Europa kwamen en aan hen die belangen van vreemde volken moeten waarnemen. Het is niet goed om onder deze omstandigheden te moeten horen: „I am an American".

1) Inderdaad, Curaçaoënaars zijn immers ook Amerikanen. Naar het Spaans kan men nog het best „Noordamerikaan" gebruiken, hoewel dit ook niet geheel juist is, want de Eskimo's, Canadezen e.d. vallen daar ook onder. — Redactie.

Boek omtrent Werk der Dominicanen in U.S.A.

Na een lange tijd van zwijgen heeft de geleerde historicus van de Noordamerikaanse Paters Predikbroeders of Dominicanen, Pater Victor F. O'Daniel O.P., thans een 517 bladzijden tellend boek geschreven, dat voor de kerkgeschiedenis van de Verenigde Staten door de U.S.-pers algemeen één van de belangrijkste publicaties der laatste jaren wordt genoemd: The Dominican Province of Saint Joseph. Historico-Biographical Studies, by the Very Reverend Victor Francis O'Daniel, O.P., S.T.M., Litt. D., Hon. Cor. Mem., lid van het Instituut Historique et Héraldique de France. (Uitgegeven door Holy Name Society, 141 East 65st street, New York City).

In feite is dit standaardwerk een overzicht van een van de drie provincies der Predikbroeders, waarin het gebied der Verenigde Staten is verdeeld. Doch aangezien deze provincie vooral aan de Oostkust wordt gevonden, waren het al vroeg (1510; slechts 18 jaren na de ontdekking van Amerika) de Predikbroeders die op die kusten en eilanden landden en wier werk zo ten nauwste verbonden werd en bleef met de kerstening van het gehele Amerikaanse werelddeel. Was hun eerste vestiging op Española, een gedeelte waarvan nog steeds Santo Domingo heet, reeds vroeg zien we de Predikbroeders arbeiden op het vasteland in Midden-Amerika, waar in 1535 de provincie van Sint Jacobus wordt opgericht (Mexico), welke de kerstening van hele landstreken Guatemala, Honduras, Costa Rica, Nicaragua en Panama bewerkte. Vier Dominicanen hadden jaren daarvoor, in 1526, kort na de ontdekking van Florida, de eerste Heilige Missen op het Amerikaanse vasteland gelezen.

Bij dat vroege werk der Dominicanen in het heidenland temidden van millioenen heidenen, hebben toen reeds dezelfde missie-politiek gevolgd werd als heden ten dage, nl. opkomen voor de belangen en rechten van de inboorlingen.

De stichting van de provincie van Sint Joseph, waarover dit boek handelt, is nauw verbonden met de geschiedenis der Engelse Dominicanen, die na het schisma onder Hendrik VIII op het vasteland hun heil zochten. Zekere Edward Dominicus Fenwick, de latere grondlegger van de St. Josephprovincie, uit Maryland geboortig, werd in 1784 naar Europa gezonden voor zijn priesteropleiding, en louter als gevolg van het feit, dat de Jezuietenorde in 1773 was gesupprimeerd. Kwam de jonge Edward bij de Dominicanen terecht. Aangezien er in Maryland uitsluitend Jezuieten arbeidden, zou hij anders zeker bij de Jezuieten zijn ingetreden, en „thus, had the Society of Jesus not been unfortunately suppressed, the first Dominican province in the United States would, in all probability, have had a different founder and a later, perhaps a much later, establishment. Providence often draws good out of evil".

Na de Zwarte Dood, die in de 14e eeuw teisterde, was de Orde der Predikbroeders zeer gedund in haar gelederen. Dank zij een beschikking van de Voorzienigheid was er „by the time of the discovery of America one country in Europe in which the Order had recovered its pristine vigor — Spain". Het is dan ook niet te verwonderen, dat wanneer de verovering van de beide grote delen van Amerika voornamelijk door Spanje gedaan wordt, het de Predikbroeders zijn, die doordrongen tot „in practically every corner of the two great continents".

In 1805 komt het dan, dank zij Pater Fenwick, tot de oprichting van de Provincie der Predikbroeders, welker eerste Provinciaal Pater Fenwick wordt. Deze Provincie telt thans, na iets meer dan een eeuw 45 Huizen. Pater Fenwick O.P. werd later de eerste Bisschop van Cincinnati.

Pater O'Daniel gaat de historie na als goed historicus is hij niet blind voor twijfel, wrijvingen en twist, welke soms moeilijkheden brachten in het inwendige van de Provincie. Speciale voorliefde toont de schrijver voor figuren uit de geschiedenis der Verenigde Staten: Pater Richard Pius Miles O.P., den eersten Bisschop van Nashville, Pater Hubert Pius Ralph O.P., die hij een van de grootste predikanten van het begin der 19e eeuw noemt.

Een aardig moment uit de O.P.-geschiedenis der Verenigde Staten — die voorstelling teveel te lang is voor een courantenartikel — vormt de Belgische Pater De Raymaecker O.P., die in 1820 intrad in de Hollandse Provincie (voor de Franse revolutie vormden „Holland" en Noord-België één provincie). Korte tijd waarna hij overgaat naar de St. Joseph-provincie in de Verenigde Staten, waar hij ook de heilige priesterwijding ontving (1822). Later, terug in Europa, zoekt hij hulp voor zijn Noordamerikaanse provincie; waarbij de Nederlandse provinciaal Pater Jan Dominicus Raken O.P. hem helpt: „only financial help came from Holland and Belgium......"

Het interessante boek zal vooral voor onze Paters Predikbroeders van belang zijn; verder voor die leken, welke meer dan matige interesse hebben voor de Orde, welke hier sedert 1870 het Evangelie predikt. Voor anderen zal het wellicht te langdradig zijn. Voor hen, die een bredere interesse hebben, is dit boek zeker zeer interessant.

NEDERLAND.

SURINAME IN HET KADER VAN ZUID AMERIKA.

„Wat is Suriname in het geweldige geheel", vraagt J. J. V(an) W(ou)w in een artikel over „Koloniale Staatkunde" in het maandblad „Suriname Zending":

„Wat is het finale aspect van Zuid Amerika, en welke rol zullen wij daarin spelen? Dat hangt van zoveel dingen af......

Zal Suriname steeds een verwaarloosde grootheid blijven, waarvan Zuid-Amerika niets weet? En wat is daarin onze plaats met onze coterietjes; het Creolenmaatschappijtje, het Brits Indische, het Javaanse Maatschappijtje? Is het verantwoord dezen volkjes hun eigen adat, hun in oneindige schakeringen variërend geloof, hun recht, enzovoorts te leren en hun daarmee als het ware te isoleren in onze Surinaamse Maatschappij, laat staan welke uitdrukkingen men er voor zou moeten kiezen in het geheel van wat in Zuid-Amerika wordt?

„Worden ze in dat geheel niet machteloos, en schieten we daardoor wellicht te kort in onze Koloniale roeping? Daar zij de vragen van onderwijs, omgangstaal, arbeid. (Welke ook gelden voor de Britse bezittingen, die ons daarin doch weer vooruit zijn). Is het werkelijk mogelijk, als een eiland in de onmetelijke zee, hier een half-Oosterse Maatschappij te handhaven? Wij kunnen om practische reden voorlopig wellicht niet anders gehandeld hebben, dan wij deden. Maar dan rest nog de vraag ...... was het goed?

„Wij kunnen daarbij weer terug op de zg. „Creolisering" der Surinaamse Maatschappij. Deze neiging van Javaan, Hindoe, Chinees tenslotte na enkele geslachten, zij het met aparte trekken, zich te laten oplossen in de „Creolenmaatschappij"?

„Moeten wij die tegengaan, als er iets tegen te doen is? Of moeten wij die neiging bevorderen, maar dan ook bewust, strevend naar eenheid van taal, gewoonte, recht? Ook hierin hebben wij in de koloniale politiek der laatste decenniën geslingerd tussen Scilla en Charibdis. Wat zal, en na deze oorlog ons standpunt zijn?

„Nog een andere vraag: zullen wij Nederlandse gebiedsdelen, na de oneindig versterkte positie van het Americanisme (in zijn breedste betekenis), door de ontwikkeling der gebeurtenissen op dit halfrond en elders, geen verwaarloosde grootheid zijn? Hoe moeten wij bevorderen, dat men er rekening mee houdt, wat voor „politieke drijven"?......

„Dit probleem: wat moet het finale aspect zijn van onze samenleving van ons gebiedsdeel Suriname is eigenlijk het hoofdprobleem, dat alle andere overschaduwt, en dat eigenlijk, in zijn verschillende toonaarden en modificaties zeer vele ondergeschikte problemen omvat".

GENEESKUNDIGE SCHOOL.

Wij lezen in „De West" van 15 Januari:

„Aan de Geneeskundige School alhier zal binnenkort een professor als leerkracht verbonden zijn. Wij vernemen, dat hier verwacht wordt de bekende Professor Doctor A. B. Droogleever Fortuyn, van Rotterdam, die later werkzaam was in China (Peking).

ZE BEREIDEN ZICH VOOR.

De Duitse (tijdelijke) autoriteiten in Nederland hebben een kantoor aan de Parkstraat No. 3 in Den Haag geopend voor de regeling van de ontruiming der regeringsbureaux naar het Oosten des lands. Men vermoedt, dat vele dezer bureaux naar Nijmegen op korte afstand van de Duitse grens zullen worden overgeplaatst. „De Tijd" van 4 Januari deelt mede, dat bewoners van verschillende straten daar reeds officiële papieren hebben ontvangen ter invulling omtrent de slaapgelegenheid in hun woningen

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Za. & Zo.:

Telegram Afdeling:
23.1: Hr. Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 13.
24.1: Hr. Carrière, tel. 553, Hotel K. 29.

Shipping & Supplies: Hr. De Roos, tel. 417, Negropont 33A.

Scheepvaart Afdeling:
23.1: Hr. Barends, tel. 440, Emmastad 24.
24.1: Hr. Langras, tel. 710, W. de Zwijgerlaan 5.

Dok-afdeling: Hr. Van Hasselt, tel. 468 en Hr. J. Prins, tel. 330.

Curaçaose Athletiek Bond: Voor de Zweedse estafette, welke gehouden zal worden tijdens de opening van het C.B.L.O. Stadion op 31 Januari as. hebben de volgende 4 verenigingen ingeschreven. S.V.V.M., Independiente, R.C.C. en het nieuwe lid Caribe.

FILM

Conquest. In West End draait tijdens het weekeinde de prachtige speelfilm „Conquest" met de bekende filmsterren Greta Garbo, Charles Boyer en Reginald Owen. De film behandelt de liefdesgeschiedenis van Napoleon I en Maria Walewska, de Poolse gravin, die meende haar eer te moeten offeren voor de redding van Polen. De geschiedenis zoals zij verfilmd is, klopt natuurlijk niet met de werkelijkheid. Dat schijnt nu eenmaal een film niet eigen te zijn. Maar als afzonderlijke geschiedenis, gebouwd op deze twee namen, is het een boeiend spel geworden, waarin Greta Garbo en Charles Boyer een ontroerende liefdestragedie ten beste geven.

RECEPTIE.

Zijne Excellentie de Gouverneur stelt zich voor, ter gelegenheid van de geboorte van

Prinses Margriet Francisca,

op Dinsdag 26 Januari 1943 een receptie te houden ten Gouvernementshuize, van half vier tot vijf uur.

De Adjudant van Z. E. den Gouverneur,
E. van de LAARSCHOT.

209